

HF.
29.9.2009

Tyskerne er vilde med Bifrost

Friskolen Bifrost i Herning har en høj stjerne i Rostock, hvor man har åbnet en ny skole med Bifrost som forbillede

AF BO LUNGAARD
bigo@heningfolkeblad.dk

Gennem de sidste tre-fire år har Børneskolen Bifrost jævnligt haft besøg af forskellige lærere fra det tyske Mecklenburg-område.

De tyske lærere er ganske enkelt begejstrede for undervisningsformen på Bifrost, hvor læreprocessen med emneundervisning og fokus på kreative fag i mere end én forstand har dannet skole i østersøbyen Rostock.

Det drejer sig om det nyabnede »Kinderkunstakademie« i bydelen Kassebohm, hvor der lige er startet 80 børn op til 6. klasse.

Skolen i det tidligere DDR-område hører under den statslige forening »Institut Leben und Lernen«, som driver yderligere én skole og 34 børnehaver og fritids hjem i Mecklenburg og Vorpommern.

Øjenåbner i toget

Instituttets leder, Sergio Achilles, blev inspireret af Bifrost, da han ved et tilfælde faldt over en artikel om den hertingenske friskole i en tysk avis.

Han har fortalt, at han sad i et tog på vej til Berlin, da hans blik helt tilfældigt faldt på bagsiden af en avis, som blev læst af en medpassager, fortæller

engelsklærer Cheryl Lundsgaard, som for nylig var i Rostock for at åbne den nye skole. Beskrivelsen af Bifrost fandt institutlederen så inspirerende, at han sikrede sig avisen for at kontakte den danske skole på et senere tidspunkt.

Og den kontakt har siden udviklet sig til adskillige studiebesøg for Rostocklærerne i Herning, ligesom en række lærere fra Bifrost gennem årene har været i Rostock for at holde kurser og workshops.

»Det er en skole, der er baseret på vores reformpædagogiske tilgang, hvor kroppen, sanserne og fantasien får lov at fylde. De lærer sig stadig op ad deres egen tyske tradition, men de kreative fag er vægtaget utroligt højt, siger Franz Jensen.

Tyskere på efternavn
Mødet med den tyske skolekultur har både været interessant og overraskende.

Forskellen mellem dansk og tysk kultur betød, at lærerne fra Rostock studerede en del af de danske læreres helt automatiske kaldte dem ved fornavn - for det bruger man ikke i det tyske skolevesen, hvor man er noget mere formelle over for hinanden.

Også var det chokerende over, at vi var duls med skolelederen og kaldte Annie Jepsen ved fornavn, indtil vi fik forklaret, at vi i Danmark opererer med en flad ledelsesstruktur, hvorin-

mod tysk ledelse er langt mere hierarkisk: opbygget.

Vores tyske kolleger er på efternavn med hinanden. De tiltrækker hinanden som Fraülein Muller og Herr Horst. Og de kunne slet ikke drømme om at være på fornavn med eleverne, siger Cheryl Lundsgaard.

Hun tilføjer, at de tyske kolleger accepterede den frie danske tiltaleform, som de fandt charmerende.

»De kunne godt se, at der var



Cheryl Lundsgaard og Franz Jensen, begge lærere på Børneskolen Bifrost, var i august inviteret til Rostock for at deltage i indvielsen af »Kinderkunstakademie« - en skole, der er bygget på de samme principper som Bifrost. Den tyske friskole giver mange stjerner til undervisningen på den hertingenske friskole, der så at sige har eksporteret sit skolesystem. Foto: Henning Hansen



Bifrost overrakte en gave til skolen bestående af to kunstbøger om Carl-Henning Pedersen i en tysk udgave. Desuden fik den tyske skole to bøger med undervisningsmateriale, som Bifrost selv har udgivet. Her overræktes gaven til skoleleder Marlies Steinbach (tv) og lederen af børnehaven og fritidsordningen Stefanie Plich.

fordele ved at bruge fornavn, som bringer folk tættere på hinanden. Men de slog også på, at de formelle tyske tiltaleformer gjorde det lettere at holde fast i autoriteten.

For eksempel i forbindelse med vanskelige forældresamtaler, som er lettere at håndtere, når der er en naturlig distance, siger Cheryl Lundsgaard.

Tabt selvforståelse

Den tyske skole, som Bifrost har hjulpet, er et særsyn i Mecklenburg, fortæller Franz Jensen.

Efter murens fald lukkede myndighederne i det tidligere DDR-område i flæng et utal af småskoler, hvorefter klassekvo-

ten i mange tilfælde steg fra 20 til 40 elever i klassen på de store skoler, der blev bevaret. Lærerne og mange andre højtuddannede flygtede til velkomne jobs i Vesttyskland og efterlod området i håbløshed med lukkede arbejdspladser.

Hele det gamle DDR-skolesystem stod fra den ene dag til den anden med en tabt selvforståelse, der efter kommunistens fald var så fundamental, at det selv i dag - en lille generation senere - er vanskeligt at drive god undervisning.

Franz Jensen fik problemerne serveret sådan her af en kollega fra Rostock:

»Vi kunne snakke og skrive tysk, men det Tyskland, vi kun-

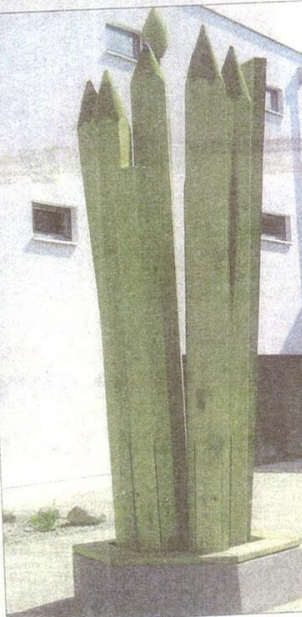
ne snakke og skrive om, fandtes ikke længere. Det eneste fremmedsprog, vi kunne, var russisk, men hvad kunne vi bruge russisk til efter 1989?»

Manglen på kvalificerede lærere betød, at faglærere kunne risikere ansættelse på op til tre skoler samtidig.

Men værst af alt var den udtalte mangel på motivation og fremtidsstro hos børn og unge, som ikke rigtig havde nogle fremtidsudsigter, fordi økonomien var gået totalt i stå i området.

Eksporterer dannelse

Derfor er det en helt unik ting, at der i august kunne åbnes en helt ny skole i Kassebohm - og



Den tyske friskole med sit vartegn: En flere meter høj skulptur i egetræk, der viser et bundt farveblyanter, pensel og lineal. De enkelte blyanter vejer ifølge skulptøren Thomas Brokopp 400 kg. Privatfoto

så oven i købet en friskole efter dansk forbillede med et tydeligt fingeraftryk fra Bifrost. Skolen er en heldags skole, hvor der også er en børnehave og en fritidsordning.

»Vi er utroligt stolte af, at Bifrost kan være med til kunne

skerne, hvordan man på Bifrost bygger et undervisningsforløb: op omkring emneundervisning, hvor en af de vigtigste ting er at involvere eleverne.

Børnene skal i hvert fald få en forståelse for, hvordan den nye verden kan bruges til i den virkelige verden, siger hun. Lærerne på Bifrost laver selv sine egne undervisningsmaterialer. Det er Kinderkunstakademiet ikke gearret til endtidsundervisning, vil gerne, og måske bygget på Bifrost.

Her har det tyske undervisningsministerium nogle manualer, der helt ned i detaljen fortæller, hvordan nye skoler skal indrettes. Derfor har det ikke været muligt at rentre på de fysiske rummer.

Evaluering af Bifrost
Ud over egentlige klasselokaler rummer den nye skole i Kassebohm en idrætshal og værksteder til musik, dans og drama. Hertil kommer et atelier, et ramværksted, træværksted, skolebibliotek, skolekøkken, fysik- og kemilokaler med studie- og arbejdsrum samt et veludstyret computerlokale.

Med overblik på alle forordninger og regulativer koster byggeriet 3,6 millioner euro - som er betalt med støtte fra EU.

På Bifrost vil man fortsætte samarbejdet med Kinderkunstakademiet, der også har været en evaluering af friskolen i Herning, hvor lærerne er blevet endnu mere bevidst om, hvad de selv står for.

Man kan sagtens sige, at det også har været en læreproces for os. Vi har lært nogle spongemål, som vi ikke ville have stillet os selv. Og det da har givet et helt andet blik på Bifrost, som vi kan bruge i den fortsatte udvikling af skolen, siger Franz Jensen.